

P Ä I V I R Ä S Ä N E N

DESPRE
AVORT

Traducere de Camelia Luncan

Cartea a fost publicată în limba engleză cu titlul *What's it all about? Abortion*.
Realizată pentru oameni și cărți

Copyright © Kustannus Oy Tie 2018, Opistotie 1, 12310 Ryttylä,
Finlanda

Toate drepturile rezervate.

*Toate drepturile asupra ediției în limba română aparțin editurii Casa Cărții.
Orice reproducere sau selecție de texte din această carte este permisă doar cu
aprobarea în scris a editurii Casa Cărții, Oradea.*

Despre avort

de Päivi Räsänen

Publicată în cooperare cu Finnish Lutheran Mission.

Copyright © 2020 Casa Cărții

OP 2, CP 30

410670, Oradea

Tel./Fax: 0259 469 057; 0359 800 333; 0728 874 975

E-mail: info@ecasacartii.ro

www.ecasacartii.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României RÄSÄNEN, NILO

Despre avort / Päivi Räsänen; trad. de Camelia

Luncan. - Oradea : Casa Cărții, 2020

ISBN 978-606-732-159-3

I. Räsänen, Päivi

II. Luncan, Camelia (trad.)

2

Traducerea: Camelia Luncan

Editarea: Mihaela Vișan

Tehnoredactarea: Vasile Gabrian

Coperta: Marius Bonce și Lari Kemiläinen

Tiparul executat la Metropolis srl, str. Nicolae Jiga 31, Oradea

Tel./Fax: 0259 472 640

Cuprins

1. Drepturile omului sunt în centrul dezbaterei referitoare la avort	7
2. Parcursul legalizării avortului	15
3. Viața umană începe în momentul fertilizării .	23
4. Un făt nu e doar o parte a corpului mamei .	27
5. Argumentele în favoarea avortului nu stau în picioare	31
6. Are drept la viață o persoană cu dizabilități?	37
7. Avorturile făcute în ultimul trimestru de sarcină sunt comparabile cu infanticidul . .	43
8. Viața mamei sau viața copilului?	49
9. Cercetări efectuate asupra embrionului și tratamentele de fertilitate	51
10. Etica creștină și legea naturală	55
11. Dumnezeu S-a întrupat în pântecele unei mame.	59
12. Suferință și vinovăție	63

13. În apărarea libertății de conștiință	69
14. Alternative la avort	77
15. Eliberarea de vinovăție	83

1. Drepturile omului sunt în centrul dezbaterii referitoare la avort

Dreptul la avort nu e o chestiune de opinie. „E vorba despre drepturi ale omului.” Descrierea succintă făcută de ministrul guvernului asupra dezbaterii cu privire la avort din mai, 2018, m-a surprins. Prin ‘drepturile omului’, ministrul nu se referea la dreptul la viață al copilului, ci la dreptul femeii de a avorta. În același timp, ministrul a spus răspicat faptul că o singură atitudine e validă, cea în favoarea dreptului la avort.

Avortul este un subiect sensibil și dureros ce afectează o paletă mult mai largă de oameni decât ne-am aștepta. În jurul nostru sunt sute de mii de femei care au trecut printr-un avort, același număr de tați care și-au pierdut copiii și zeci de mii de specialiști din domeniul medical care au participat la avorturi. Mai mult de o jumătate de milion de

avorturi efectuate în Finlanda pe parcursul a aproximativ cincizeci de ani reprezintă o povară grea a vinovăției, a negării și a tăcerii în care confruntarea realității cu onestitate este dificilă.

Iar avortul a devenit un subiect tabu în Finlanda, o cutie a Pandorei pe care oamenii se tem să o deschidă din cauza consecințelor sociale și politice. În ultimele decenii, încercările de a aduce dezbaterile legate de avorturi în parlament au fost cel mai adesea întâmpinate de indiferență. Totuși, deceniile de tăcere și de ignorare a dezbaterii au dus la o înțepenie a pozițiilor.

În toamna anului 2018, Ministrul Afacerilor Externe Timo Soini a devenit ținta unor critici dure din partea miniștrilor și a reprezentanților opoziției atunci când și-a exprimat, pe pagina sa de internet, cu grijă și zâmbet, fără comentarii suplimentare, opinia în legătură cu etica asupra avortului, o opinie fundamentată pe convingerile sale bine cunoscut creștine. În parlament a fost propusă o moțiune de cenzură împotriva sa din cauză că luase parte la un priveghi organizat de biserica catolică în onoarea copiilor care și-au pierdut viețile ca urmare a avorturilor. Nu a luat cuvântul, doar a aprins o lumânare. Mesajele nerostite ale ministrului afacerilor externe au fost acuzate că vin în contradicție cu politica externă a Finlandei, deși Raportul Guvernului cu privire la Politica Externă și de Securitate a Finlandei aprobată de parlament

și de guvern nu spune nici un cuvânt referitor la avort.

Acum a venit vremea să discutăm despre avort. Acum este momentul să discutăm despre drepturile omului, atât ale mamei, cât și ale copilului. Acum este momentul să ne ridicăm glasul în apărarea vieții copilului care trăiește în pântecul mamei.

Nu mult după ce m-am mutat la Helsinki, studentă în primul an la medicină, în toamna anului 1978, am participat la o întâlnire cu vorbitorii Ulla Järvinen, doctor și membru în parlament, și Markus Viljanen, ginecolog din Lahti. Mesajul lor a fost consternant: în cariera mea de doctor, am de a face cu valoarea vieții unui copil viu aflat în pântecul mamei. Societatea noastră, care respectă drepturile omului, are un punct sensibil ce o împiedică să considere avortul drept o violare a demnității umane.

Acesta a fost punctul de pornire pentru toate activitățile civice și dezbaterile etice în care m-am implicat cu avânt pe când eram studentă și, mai târziu, ca doctor în activitate. Societatea Medicală Creștină Finlandeză a oferit cadrul potrivit pentru această activitate. Dezbaterile privitoare la dreptul la viață m-au purtat la diverse conferințe europene în locuri îndepărtate ca Polonia cea comunistă și Franța cea catolică. La începutul anilor '80, am participat la o demonstrație în masă în centrul Londrei la un eveniment Pro-Viață – Ante-Avort la care

a fost invitată ca oaspete de onoare Maica Tereza. A primit Premiul Nobel pentru Pace în 1979 și și-a uimit auditoriul cu discursul de mulțumire, în care a declarat că cea mai mare amenințare la adresa păcii mondiale este avortul. În fiecare an sunt efectuate zeci de milioane (40–50 de milioane) de avorturi la nivel mondial. Adică de șase ori rata mortalității copiilor de peste cinci ani.

În anii '80, am scris o carte împreună cu niște prieteni, *The Victims of New Medical Science* (n.tr.: Victimele noii științe medicale), ce a devenit subiect de dezbatere în mass-media, chiar și în cadrul programelor de știri de la televizor. O jurnalistă de la ziarul Uusi Suomi mi-a luat interviu la telefon. Am fost destul de surprinsă de întrebările ei: era hotărâtă să obțină o descriere exactă a felului în care arăta un embrion avortat. Nu văzusem un embrion avortat de vreme ce nu luasem parte la niciun avort. Am auzit un zgomot surd în receptor, iar după un moment de tăcere convorbirea s-a întrerupt. Jurnalista m-a sunat înapoi după ceva vreme și a spus că leșinase la gândul unui embrion avortat. A doua zi, când am văzut articolul în ziar, am înțeles ce voise de fapt să spună. Voise să eticheteze drept fanatism lupta pentru viața unui copil nenăscut. Ideile mele cu privire la demnitatea umană a copilului au fost ignorate, iar titlul articolului fusese: „etică de gunoi”, referindu-se

prin aceasta la rămășițele umane rezultate în urma unui avort.

De unde izvorăște, oare, apărarea aceasta febrilă a dreptului la avort? Dreptul de a avorta fără restricții este privit ca dreptul femeii de a hotărî ce face cu corpul ei, ca o emancipare a fetelor și a femeilor. Se crede că, dacă nu au dreptul de a avorta, femeilor li se ia dreptul de a lua hotărâri în avantajul lor, așa cum pot bărbații. Mama trebuie să își drămuiască timpul pentru a face față solicitărilor impuse de sarcină și naștere într-un mod diferit de felul în care o face tata față de copil. Fără opțiunea avortului, drepturile unei femei sunt diferite de cele ale unui bărbat. Dreptul la avort e legat de scopul de a elibera femeile de o viață ce 'gravitează în jurul pântecului', adică femeia și rolul femeii sunt definite în contextul reproducerii. Ca urmare, avortul legal fără restricții este considerat parte a 'drepturilor de reproducere' ale femeii.

Perioada aleasă pentru această luptă a dreptului la avort este justificată și prin modul în care se leagă de dezbaterile la nivel mai larg cu privire la drepturile sexuale. Drepturile sexuale sunt considerate o premisă absolut necesară pentru îndeplinirea altor drepturi ale omului. Liga Finlandeză pentru Drepturile Omului afirmă: „Fiecare persoană are dreptul de a hotărî ce se întâmplă cu corpul său și dacă doresc să fie activi din punct de vedere sexual sau nu. Drepturile sexuale garantează de asemenea

tuturor dreptul de a-și exprima și împlini sexualitatea în conformitate cu orientarea lor respectând în același timp drepturile celorlalți.”

În timpul unei dezbateri din parlament, un parlamentar a criticat o mișcare pro-viață folosind următorii termeni: „Această mișcare este cu totul opusă dreptului la avort și folosește un limbaj dur. De exemplu, vorbește despre sute de mii de copii omorâți în pânțele mamelor lor. Un asemenea limbaj este ofensiv față de toate femeile care, după o îndelungă confruntare cu sine, hotărâsc să facă avort.” O problemă vitală în cadrul dezbaterii referitoare la avort este dacă dreptul femeii la avort îngrădește drepturile pe care le are altcineva la corpul lor. Este avortul doar o chestiune de drept al femeii la propriul corp sau are de-a face cu dreptul de a încălca drepturile și ucide trupul unui copil?

Dezbaterea legată de avort este indubitabil o chestiune de drepturi ale omului, însă ea ar trebui să țină cont și de viața copilului care crește în pântecul mamei. Dacă ne concentrăm doar asupra egalității de gen, acesta nu poate reprezenta decât un punct de vedere extrem de îngust. Promovarea drepturilor femeilor și ale fetelor este esențială, însă nu în defavoarea vieților lipsite de apărare. Mișcarea pentru drepturile femeilor nu reușește să solicite în mod credibil drepturile omului și drepturi egale pentru cei care se află într-o poziție

inferioară dacă obiectivul lor principal este privarea celor mai neajutorați de drepturile lor elementare.

Feministele radicale au făcut un deserviciu femeilor prin obtuzitatea cu care întâmpină situația. Durerea și vinovăția asociate cu avortul sunt o povară purtată în mare parte de către femei. Chiar dacă decizia de a avorta este luată de către ambii părinți, mama este cea care trece în mod fizic prin această traumă. Fiecare mamă are un instinct matern de a proteja copilul ce crește în pântecul său. Pierderea unei sarcini, în mod neintenționat, creează un conflict interior cu instinctul natural de protejare. Cea mai mare parte a personalului medical ce efectuează și asistă la avorturi e compusă tot din femei. Multe dintre ele suferă atunci când trebuie să acționeze contrar convingerilor lor și eticii profesionale pentru că sunt conștiente – și văd cu ochii lor adesea – ce se petrece de fapt la un avort. Ca urmare, unele s-au văzut în imposibilitatea de a mai lucra într-un asemenea mediu sau au fost nevoite să-și schimbe slujba. Povara aceasta nu dispare asigurându-le de dreptul femeii de a dispune de propriul său corp. Nici durerea sau vinovăția nu dispar dacă se păstrează tăcerea asupra subiectului sau se uită. Ceea ce a avut loc trebuie confruntat. Discutând cu ceilalți, putem avea parte de sprijin și consolare. Cel mai mult avem nevoie de mesajul harului și al iertării.

Drepturile omului sunt drepturile oricărui om. Convenția Națiunilor Unite privind Drepturile Copilului precizează că „fiecare copil are dreptul inerent la viață”. Dreptul de bază al fiecărei persoane este dreptul la propria viață. De aceea avem nevoie de un răspuns la întrebarea privitoare la momentul în care începe viața unui om. Atât biologia, cât și perspectiva creștină asupra umanității recunosc umanitatea copilului aflat în pântecul mamei.

2. Parcursul legalizării avortului

Parcursul legalizării avortului în vremurile moderne ne poartă în trecut până în urmă cu 100 de ani. Desigur, știm că au fost efectuate avorturi și tentative de avort prin metode rudimentare în multe culturi de-a lungul istoriei, însă sfera medicală s-a opus, de regulă, avortului. Întreruperea unei sarcini a fost privită ca intrând grav în conflict cu etica profesională a doctorului. În comunitatea evreiască și creștină nu au fost aprobate, nici efectuate avorturile de vreme ce un copil era văzut ca un dar din partea lui Dumnezeu. Doctorii și ceilalți specialiști din sănătate publică au fost făcuți responsabili pentru avorturile efectuate în ultima perioadă.

În 1920, după ce comuniștii au ajuns la putere, Uniunea Sovietică a devenit prima țară din lume care a legalizat avortul. Au dorit să își scape țara de